

แนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในการเสริมสร้างพัฒนาการเด็กปฐมวัย
ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
THE EDUCATION GUIDELINE FOR PARENTS TO THE PROMOTION EARLY CHILDHOOD
DEVELOPMENT IN CHILD DEVELOPMENT CENTER

นันทิยา น้อยจันทร์ (Nuntiya Noichun) ^{1*}

¹รองศาสตราจารย์ ดร. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

¹Assistant Professor Dr., Faculty of Education, Suan Sunandha Rajabhat University

* Corresponding Author E-mail: nuntiya.no@ssru.ac.th

รับต้นฉบับ 28 สิงหาคม 2563 ปรับแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ 6 ตุลาคม 2563 ลงตีพิมพ์ 30 ธันวาคม 2563

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในการเสริมสร้างพัฒนาการเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และเพื่อพัฒนาแนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในการเสริมสร้างพัฒนาการเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Method Research) โดยใช้การวิจัยเชิงปริมาณและคุณภาพ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนอยู่ระดับชั้นอนุบาล 1 และ 2 ปีการศึกษา 2561 สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการเลือกจากผู้เข้ารับการอบรมหลักสูตรผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โครงการความร่วมมือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา จำนวน 200 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามระดับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย พบว่า

ระดับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในการเสริมสร้างพัฒนาการเด็กปฐมวัย ภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.51, S.D. = .768) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ระดับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในการเสริมสร้างพัฒนาการเด็กปฐมวัย ได้แก่ ด้านการเลี้ยงดู อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.33, S.D. = .819) รองลงมา ได้แก่ ด้านการให้ความร่วมมือกับโรงเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.00, S.D. = .822) และระดับการให้ความรู้ด้านการสื่อสาร อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 2.98, S.D. = .845) ส่วนน้อยที่สุด ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 2.70, S.D. = .654)

แนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในการเสริมสร้างพัฒนาการเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในการเสริมสร้างพัฒนาการเด็กปฐมวัย ความรู้ด้านการเลี้ยงดู ด้านการให้ความร่วมมือกับชุมชน ด้านการสื่อสาร และด้านการเรียนรู้ที่บ้าน ผลการวิจัยได้องค์ประกอบแนวทางให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง เป็น 4P Model ดังนี้ P1-การวางแผนสำรวจความต้องการจำเป็น กำหนดเนื้อหาสาระ และวิธีการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง P2-การมีส่วนร่วม (Participation) การจัดประชุมร่วมกันระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครอง การเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนและชุมชน P3-ปฏิบัติการ

ให้ความรู้ (Practice of Education) ดำเนินการจัดการให้ความรู้ทั้งแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ จัดทำเอกสารความรู้ แผ่นพับ ป้ายนิเทศ นิทรรศการ การจัดโครงการอบรมสัมมนา รวมทั้งให้ความรู้แก่ผู้ปกครองด้านการเลี้ยงดู การศึกษาดูงานร่วมกันระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครอง P4-การติดตามการดำเนินงาน (Pay- Attention) ติดตาม ประเมินผลการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองทั้งรายกลุ่มและรายบุคคล

คำสำคัญ: แนวทางการให้ความรู้ผู้ปกครอง, พัฒนาการเด็กปฐมวัย

ABSTRACT

This research aimed to study (1) To study the level of educating parents in enhancing early childhood development in early childhood development centers. (2) Develop educational guidelines for parents in enhancing early childhood development in early childhood development centers. This research is a mixed methodology research using quantitative and qualitative research. The sample was 200 teachers at Kindergarten 1 and 2 , academic year 2018 , under a local government organization. Selection of sample group from the trainees. The instruments for collecting data were Parent education level questionnaire, Group discussion form. Analysis data by Descriptive statistics and Content Analysis. The research results were found as follows;

The level of educating parents in enhancing early childhood development is at very high level ($\bar{X} = 3.51$, S.D. =.768) When considered individually, it was found that the level of educating parents in enhancing early childhood development was in parenting is at very high level ($\bar{X} = 4.33$, S.D. =.819), Followed by the cooperation with communities at the high level ($\bar{X} = 4.00$, S.D. =.822) and level of communication education was at a moderate level ($\bar{X} = 2.98$, S.D. =.845). In the department of home learning Lowest level ($\bar{X} = 2.70$, S.D. =.654)

Guidelines for educating parents in enhancing early childhood development in early childhood development centers for enhancing early childhood development Parenting knowledge, community cooperation, communication and learning at home. Results were found, there are 4P Model implementation guidelines as follows: P1- Planning, survey of needs, specifying content and methods of educating parents. P2 – communion (Participation) A joint meeting between the school and parents. Participation in various activities of school and community. P3 – Practice of Education, conducting formal and informal education management, preparing knowledge materials, brochures, banners, exhibitions, organizing a joint training program to educate parents. Parenting and education work together between the school and parents. P4- Pay-Attention monitoring, evaluation, education for both group and individual parents.

Keywords: The Education Guidelines for Parents, Early Childhood Development

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำเนินชีวิต และสามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (สุภาพรณี สุวรรณศรีนันท์, 2549) การพัฒนาเด็กที่ดีเริ่มต้นจากครอบครัว เด็กจะเติบโตและมีคุณภาพชีวิตและบุคลิกภาพอย่างไร จะเป็นคนที่มุ่งประโยชน์แก่สังคม หรือเป็นคนด้อยศักยภาพ สร้างปัญหาแก่ตนเองและสังคม ส่วนหนึ่งย่อมขึ้นอยู่กับสภาพครอบครัว และวิธีการอบรมเลี้ยงดูจากบุคคลในครอบครัวเป็นสำคัญ (เยาวนุช ทานาม, 2545) ผู้ปกครองถือเป็นผู้ที่มีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อความเจริญเติบโต พัฒนาการ การเรียนรู้ การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมให้แก่เด็กปฐมวัย การที่ผู้ปกครองมีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องในการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย ก็จะช่วยทำให้ประสบผลสำเร็จในชีวิตตั้งแต่เริ่มต้น การให้ความรู้ผู้ปกครองนับเป็นงานที่ต้องอาศัยความร่วมมือกับหน่วยงานทุกฝ่าย เพื่อดำเนินการเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องให้ผู้ปกครอง หน่วยงานที่มีบทบาทหลักในการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองคือ สถานศึกษา ซึ่งจะต้องดำเนินการให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่อง การอบรมเลี้ยงดู การส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้

การจัดการศึกษาของสถานศึกษา บทบาทของผู้ปกครองกับการศึกษาของเด็กทั้งที่บ้านและสถานศึกษา โดยดำเนินการให้การศึกษแก่ผู้ปกครองโดยเลือกรูปแบบวิธีการที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษาของผู้ปกครอง เพื่อให้ผู้ปกครอง รับประทานสูงสุด ประกอบด้วย 3 รูปแบบ คือ บ้านเป็นฐานการเรียนรู้ โรงเรียนเป็นฐานการเรียนรู้ และชุมชนเป็นฐานการเรียนรู้แนวปฏิบัติของสถานศึกษา (กุลยา ตันติผลาชีวะ, 2544) หากผู้ปกครองสามารถมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กได้ทั้ง 4 ด้าน หรือมากที่สุดเท่าที่จะทำได้แล้ว ผู้ปกครองก็จะเป็นหุ้นส่วนของโรงเรียนในการเสริมสร้างศักยภาพของเด็กสู่คุณภาพสูงสุดได้แน่นอน มีวิจัยมากมายที่บ่งบอกถึงประโยชน์ (benefits) ของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองอย่างจริงจังว่าจะช่วยให้เด็กประสบความสำเร็จทางการศึกษาและชีวิตในหลายด้าน และรัฐบาลหลายประเทศ รวมถึง สหราชอาณาจักร ออสเตรเลีย สหรัฐอเมริกา ได้กำหนดให้ทุกสถานศึกษาทุกระดับ ส่งเสริมเสริมสร้าง เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กอย่างจริงจังจนเรียกได้ว่า ผู้ปกครอง “เป็นหุ้นส่วน” ของสถานศึกษา ในการจัดการศึกษาให้แก่เด็กนักเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543)

การให้ความรู้ผู้ปกครองเป็นสิ่งสำคัญยิ่งต่อความสำเร็จในการพัฒนาเด็ก เพราะหากผู้ปกครองได้รับความรู้ และข้อมูลเพิ่มขึ้นก็จะสามารถช่วยเหลือลูก ผู้ปกครองคือครูที่สำคัญที่สุดสำหรับลูก สื่อสารและพัฒนาการด้านอื่น ๆ ของบุตร และแบ่งปันความรู้สึกลงในการเลี้ยงดูกับผู้ปกครองท่านอื่น ๆ เพื่อเสริมสร้างกำลังใจ ช่วยผ่อนคลายความเครียด การส่งเสริมให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้นเรื่อย ๆ และตระหนักดีว่าจำเป็นต้องปรับปรุงวิธีการ และจัดหาโอกาสให้เหมาะสมกับผู้ปกครองที่มีความแตกต่างกันทั้งด้านเวลา ลักษณะครอบครัว ลักษณะของงานประจำ ฯลฯ ให้มากขึ้น อย่างไรก็ตาม โรงเรียนหวังอย่างยิ่งว่าผู้ปกครองจะเห็นความสำคัญ ตระหนักถึงประโยชน์ที่เด็กจะได้ และเข้ามามีส่วนร่วมในการให้การศึกษากับเด็กอย่างเชื่อมโยงกันระหว่างบ้าน โรงเรียน และชุมชน อีกทั้งมีส่วนร่วมในการทำให้การมีส่วนร่วมนี้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่เด็ก ๆ ทั้งนี้เพราะแหล่งเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยที่สำคัญที่สุด คือ ครอบครัว ได้แก่ ผู้ปกครอง และบุคคลในครอบครัว (นภเนตร ธรรมบวร, 2540) การให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง (Parent Education) ซึ่งได้รับการยอมรับว่าเป็นวิธีหนึ่งของการศึกษาปฐมวัยที่เป็นการช่วยให้ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กและปรับปรุงวิธีการเลี้ยงดูให้ดีขึ้น (Fisher, 1991) ในการให้ความรู้ผู้ปกครอง สถานศึกษาสามารถจัดให้บริการแก่ผู้ปกครอง โดยมีข้อคิดที่สำคัญ คือ การมีสื่อและช่องทางที่จะทำ ให้ความรู้ต่าง ๆ ถึงผู้ปกครองอย่างทั่วถึง รวดเร็ว และ

มีการตอบกลับ เพื่อให้สถานศึกษาได้รับรู้ว่าผู้ปกครองตระหนักถึงบทบาทของตนเองต่อการมีส่วนร่วม ในการพัฒนาเด็ก (นันทิยา น้อยจันทร์, 2561) และทำให้การศึกษาระหว่างบ้านและสถานศึกษามีความเข้าใจที่ตรงกัน ทำให้การศึกษาเกิดแนวคิดต่อการพัฒนารูปแบบในการให้ความรู้ผู้ปกครองที่มีประสิทธิภาพสูงสุด

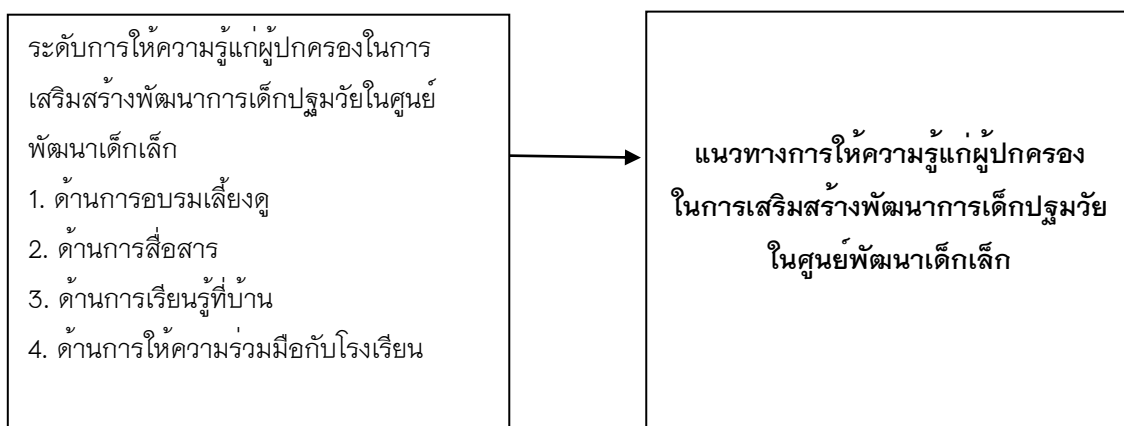
ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการศึกษาระดับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในการเสริมสร้างพัฒนาการเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ทั้งนี้ เพื่อนำมาสู่การพัฒนาแนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในการเสริมสร้างพัฒนาการเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในการเสริมสร้างพัฒนาการเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
2. เพื่อพัฒนาแนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในการเสริมสร้างพัฒนาการเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ประกอบด้วย แนวคิดการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองของ Fisher แนวคิดการเสริมสร้างพัฒนาการเด็กปฐมวัยของนักวิชาการต่าง ๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จึงกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในการเสริมสร้างพัฒนาการเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และเพื่อพัฒนาแนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในการเสริมสร้างพัฒนาการเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยมีรายละเอียดในการดำเนินการวิจัย เป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาระดับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในการเสริมสร้างพัฒนาการเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนอยู่ระดับชั้นอนุบาล 1 และ 2 ปีการศึกษา 2561 สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการเลือกแบบเจาะจงจากผู้เข้ารับการอบรมหลักสูตรผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามโครงการความร่วมมือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา จำนวน 200 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษามี 2 ชนิดคือ

แบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยและขอบเขตของการวิจัย โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานทั่วไป โดยใช้แบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check List)

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในการเสริมสร้างพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ ตามแนวคิดของ Likert's Scale

5 หมายถึง มีระดับการให้ความรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีระดับการให้ความรู้ อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีระดับการให้ความรู้ อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีระดับการให้ความรู้ อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีระดับการให้ความรู้ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลผลค่าคะแนนเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) ใช้เกณฑ์ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง ระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง ระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง ระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง ระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

2.2 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินงานโดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.2.1 สร้างแบบสอบถาม นำแบบสอบถามที่พัฒนาขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรง ด้านเนื้อหาและภาษาที่ใช้ให้มีความชัดเจน ส่วนการตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามกับความรู้ที่อยู่ในขอบเขตที่กำหนดเป้าหมาย เกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสินใจ คือ ค่าดัชนี IOC ที่คำนวณได้ต้องมากกว่า .50 จึงจะถือว่าคำถามข้อนั้นสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่ต้องการวัด ซึ่งพบว่าข้อคำถามมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index of Consistency) ที่ .80-1.00

2.2.2 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้ หาความเชื่อมั่น (Reliability) ใช้การหาค่าความเชื่อมั่นแบบความสอดคล้อง

ภายใน (Internal Consistency of Reliability) โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาด้วยสูตรของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient Method) ได้ความเชื่อมั่น เท่ากับ .933

2.2.3 จัดทำแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยจะเก็บรวบรวมข้อมูลระดับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในการเสริมสร้างพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูปและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 2 การพัฒนาแนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในการเสริมสร้างพัฒนาการเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

1. ผู้วิจัยนำข้อมูลจากตอนที่ 1 มาทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อจัดทำแนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในการเสริมสร้างพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2. ผู้วิจัยจัดทำแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม แบบมีโครงสร้างโดยมีประเด็นสำคัญ ได้แก่ องค์ประกอบของการให้ความรู้และประเด็นความรู้ที่ให้แก่ผู้ปกครอง

3. ผู้วิจัยจัดประชุมสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน ประกอบด้วย ผู้สอนสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ระดับอุดมศึกษา จำนวน 2 คน และผู้สอนสาขาวิชาการวิจัย ระดับอุดมศึกษา จำนวน 1 คน หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 2 คน และตัวแทนผู้ปกครอง 2 คน เพื่อหาแนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในการเสริมสร้างพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ โดยผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ระดับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในการเสริมสร้างพัฒนาการเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

1. ระดับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในการเสริมสร้างพัฒนาการเด็กปฐมวัยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.51, S.D. = .768) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ระดับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในการเสริมสร้างพัฒนาการเด็กปฐมวัย ได้แก่ ด้านการเลี้ยงดู อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.33, S.D. = .819) รองลงมา ได้แก่ ด้านการให้ความร่วมมือกับชุมชนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.00, S.D. = .822) และระดับการให้ความรู้ด้านการสื่อสาร อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 2.98, S.D. = .845) ส่วนด้านการเรียนรู้ที่บ้านมีค่าน้อยที่สุด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 2.70, S.D. = .654)

1.1 ด้านการอบรมเลี้ยงดู ภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.23, S.D. = .819) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับการให้ความรู้สูงสุด ได้แก่ การสอนการบ้านหรือกิจกรรมที่ครูมอบหมาย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.38, S.D. = .778) รองลงมา การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.32, S.D. = .701) และการฝึกให้เด็กช่วยเหลือตนเอง เช่น การแต่งกาย สวมรองเท้า ผูกเชือกกรองเท้าด้วยตนเอง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.31,

S.D. =.799) ส่วนระดับพฤติกรรม น้อยที่สุด ได้แก่ ข้อมูลการศึกษาจากอินเทอร์เน็ต เช่น ตารางเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.13, S.D. =.903)

1.2 ด้านการสื่อสาร ภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 2.98, S.D. =.845) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับการให้ความรู้สูงสุด ได้แก่ เข้าร่วมอบรมในเรื่องที่เกี่ยวกับการส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.00, S.D. =.775) รองลงมา มีข้อมูลติดต่อกับทางโรงเรียน เช่น โทรศัพท์ E-mail Website ของโรงเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.54, S.D. =.682) และเข้าร่วมประชุมผู้ปกครองทุกครั้งที่โรงเรียนเชิญ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.52, S.D. =.856) ส่วนระดับพฤติกรรม น้อยที่สุด ได้แก่ พบครูประจำชั้นแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมและพัฒนาการของเด็ก อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 2.67, S.D. =.810)

1.3 ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน ภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 2.67, S.D. =.716) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับการให้ความรู้สูงสุด ได้แก่ ดูแล ชี้นะ สอนการบ้านหรือกิจกรรมที่เด็กได้รับมอบหมายจากคุณครู อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.54, S.D. =.647) รองลงมา จัดกิจกรรมส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม เช่น พาเด็กไปทำบุญ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.21, S.D. =.777) และวางแผนการศึกษาเพื่อตั้งเป้าหมาย เช่น การเรียนพิเศษหลังเลิกเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 2.66, S.D. =.674) ส่วนระดับพฤติกรรม น้อยที่สุด ได้แก่ จัดกิจกรรมให้เด็กได้สำรวจ สืบค้น กระตุ้นความคิดเพื่อส่งเสริมพัฒนาการของเด็กให้เหมาะสมกับวัย อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 2.56, S.D. =.851)

1.4 ด้านการให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียน ภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.00, S.D. =.822) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับการให้ความรู้สูงสุด ได้แก่ ร่วมมือกับครูในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กศักยภาพ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.03 S.D. =.875) รองลงมา คือ ประเมินแฟ้มสะสมผลงานของเด็กร่วมกับครูประจำชั้น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.01, S.D. =.647) และร่วมแสดงความคิดเห็นในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.99, S.D. =.810) ส่วนระดับการให้ความรู้ น้อยที่สุด ได้แก่ เสนอแนะแนวทางมีส่วนร่วมวางแผนในการบริหารงานโรงเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.51, S.D. =.724)

ตอนที่ 2 แนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในการเสริมสร้างพัฒนาการเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

แนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในการเสริมสร้างพัฒนาการเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในประเด็น ความรู้ด้านการอบรมเลี้ยงดู ด้านการให้ความร่วมมือกับชุมชน ด้านการสื่อสาร และด้านการเรียนรู้ที่บ้าน ผลการวิจัยจากการสนทนากลุ่มจากผู้เชี่ยวชาญ ได้สรุปประเด็นองค์ประกอบแนวทางให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง เป็น 4P Model ดังนี้ P1-การวางแผน สำรวจความต้องการจำเป็น กำหนดเนื้อหาสาระ และวิธีการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง P2-การมีส่วนร่วม (Participation) การจัดประชุมร่วมกันระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครอง การเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนและชุมชน P3-ปฏิบัติการให้ความรู้ (Practice of Education) ดำเนินการจัดการให้ความรู้ทั้งแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ จัดทำเอกสารความรู้ แผ่นพับ ป้ายนิเทศ นิทรรศการ การจัดโครงการอบรมสัมมนาเพื่อให้ความรู้แก่ผู้ปกครองด้านการเลี้ยงดู การศึกษาดูงานร่วมกันระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครอง P4-การติดตามการดำเนินงาน (Pay-Attention) ติดตามประเมินผลการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองทั้งรายกลุ่มและรายบุคคล โดยมีสาระความรู้สำหรับผู้ปกครองในการเสริมสร้างพัฒนาการเด็กปฐมวัยในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านการอบรมเลี้ยงดู

1. ผู้ปกครองควรสร้างความรัก ความอบอุ่นในครอบครัว ชักถามเรื่องราวต่าง ๆ เกี่ยวกับเหตุการณ์ต่าง ๆ ในโรงเรียน ในแต่ละวันและสอดแทรกคุณธรรมในขณะอยู่ที่บ้าน

2. ผู้ปกครองต้องจัดหาที่อยู่อาศัย การดูแลสุขภาพ อาหารที่มีคุณภาพและความปลอดภัยให้กับเด็กและให้กำลังใจเด็กสม่ำเสมอ สนับสนุนเด็กตามวัย

3. การเลี้ยงดูเด็ก อบรมสั่งสอน ให้สอดคล้องกันระหว่างบ้านและโรงเรียนเพื่อให้เด็กเป็นคนดี คนเก่ง และควบคู่กับการมีคุณธรรม

4. ผู้ปกครองควรส่งเสริมให้เด็กมีทักษะ และมีพัฒนาการที่ดี ทั้งด้านร่างกาย จิตใจอารมณ์ สังคม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้ ฝึกความรับผิดชอบต่อตนเองและบุคคลในครอบครัว และฝึกการช่วยเหลือตนเอง เช่น การใส่เสื้อผ้าเอง ผูกเชือกทรงตัวเอง อาบน้ำแปรงฟันเอง

ด้านการสื่อสาร

1. ผู้ปกครองควรเข้าร่วมประชุม เพื่อรับฟังข้อมูลข่าวสารกิจกรรมของโรงเรียนทุกครั้งหรือเมื่อโรงเรียนมีจดหมายเชิญประชุม ติดต่อสอบถามข้อมูลกับครูผู้สอนโดยตรงหรือทางโทรศัพท์เพื่อทราบพฤติกรรมของเด็ก และควรให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน

2. ควรมีการสื่อสารระหว่างบ้าน-โรงเรียน เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ผู้ปกครองได้รับทราบถึงพฤติกรรมของเด็กที่อยู่โรงเรียน ส่วนครูได้รับทราบถึงพฤติกรรมของเด็กที่บ้าน ก็จะทำให้ทั้งที่บ้านและโรงเรียน ร่วมกันพัฒนาเด็กต่อไป

3. ผู้ปกครองพยายามสื่อสารกับเด็กเป็นภาษาอังกฤษ เพื่อเพิ่มทักษะทางภาษาและการสื่อสารที่บ้านเพื่อพัฒนาการทางภาษาของเด็ก

4. ผู้ปกครองควรมีการพบปะกับครูประจำชั้นบ่อย ๆ เพราะจะได้สื่อสารและพูดคุยกันถึงพฤติกรรมของนักเรียนรวมถึงพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของนักเรียนอันจะนำไปสู่แนวทางพัฒนาที่ดีต่อไป

ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน

1. ผู้ปกครองควรจัดหากิจกรรมที่พัฒนาให้นักเรียนรู้จักมีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเอง นักเรียนจะได้รู้สึกภูมิใจและประสบความสำเร็จในสิ่งที่พวกเขารับผิดชอบ

2. ผู้ปกครองกำหนดหรือแบ่งเวลาให้กับนักเรียนในการเล่นในบ้าน ตอนเย็นวิ่งเล่น ปั่นจักรยาน ก่อนนอนอ่านหนังสือ ดินมาตุการตูน เล่นขายของ เพื่อเสริมสร้างจินตนาการ

3. อบรมให้บุตรได้ความรู้เพิ่มเติมนอกเหนือจากที่ได้รับจากโรงเรียน

4. ผู้ปกครองควรมีสื่อการเรียนรู้เพิ่มเติมที่บ้าน จัดมุมอ่านหนังสือ ของเล่นหรือจัดแหล่งเรียนรู้สำหรับเด็ก

5. ผู้ปกครองควรตรวจการบ้าน ช่วยสอนทำการบ้าน พูดคุยกับเด็กถึงเรื่องราวที่อยู่ในโรงเรียน ช่วยทบทวนสิ่งที่ครูสอน อ่านหนังสือหรือเล่านิทานให้เด็กฟัง

ด้านการให้ความร่วมมือกับชุมชน

1. ผู้ปกครองควรให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนและสนับสนุนให้ทางโรงเรียนจัดกิจกรรมจิตอาสาบำเพ็ญประโยชน์ บริจาคสิ่งของให้กับผู้ประสบภัย ผู้ยากไร้

2. ผู้ปกครองควรหาเวลาและโอกาสที่ดีพาเด็กไปร่วมทำกิจกรรม การให้เด็ก ๆ ไปทำกิจกรรมร่วมกันของชุมชน เช่น วัด สถานรับเลี้ยงเด็กหรือเนื่องในโอกาสวันสำคัญต่าง ๆ เป็นสิ่งที่ดี เพราะเด็กจะได้เรียนรู้จากสถานที่จริง และได้ปฏิบัติจริง เช่น กิจกรรมทำบุญที่วัด

3. ผู้ปกครองควรเข้าร่วมกิจกรรม โดยเป็นแหล่งข้อมูล แหล่งเรียนรู้ที่บ้าน เข้าร่วมกิจกรรมในฐานะกรรมการให้ความช่วยเหลือตามกำลังความสามารถ
4. ผู้ปกครองควรช่วยเหลือด้านประชาสัมพันธ์กิจกรรมของโรงเรียนและช่วยสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ เพื่ออำนวยความสะดวกในการทำกิจกรรมได้รวดเร็วมากยิ่งขึ้น
5. ผู้ปกครองควรใช้บริการที่ทางโรงเรียนจัดให้ หรือการใช้ทรัพยากรร่วมกันกับทางโรงเรียน ชุมชน เช่น ใช้อาคารสถานที่ในการประชุมจัดกิจกรรมต่าง ๆ เป็นศูนย์กลางแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร และจัดกิจกรรมของชุมชน

อภิปรายผลการวิจัย

ระดับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในการเสริมสร้างพัฒนาการเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ระดับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในการเสริมสร้างพัฒนาการเด็กปฐมวัย ได้แก่ ด้านการเลี้ยงดู อยู่ในระดับมาก รองลงมา ได้แก่ ด้านการให้ความร่วมมือกับชุมชนอยู่ในระดับมาก และระดับการให้ความรู้ด้านการสื่อสาร อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านการเรียนรู้ที่บ้าน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ ด้วยเด็กปฐมวัยเป็นช่วงวัยตั้งแต่ 3-6 ปีการอบรมเลี้ยงดู เอาใจใส่ของผู้ปกครองมีความสำคัญยิ่ง เพราะเด็กวัยนี้ยังช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ กนกวรรณ ไรจนพร (2553) พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองรายด้านผู้ปกครองให้

ความสำคัญสูงสุด ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดู รองลงมาเป็น ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการสื่อสาร ด้านการบริการ และด้านการจัดสภาพแวดล้อม ส่วนแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยทั้ง 5 ด้าน สามารถนำไปเป็นแนวทางในการกำหนดทิศทางการพัฒนาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยได้

ด้านการอบรมเลี้ยงดู ภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับการให้ความรู้สูงสุด ได้แก่ การสอนการบ้านหรือกิจกรรมที่ครูมอบหมาย อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก อยู่ในระดับมาก และการฝึกให้เด็กช่วยเหลือตนเอง เช่น การแต่งกาย สวมรองเท้า ผูกเชือกรองเท้าด้วยตนเอง อยู่ในระดับมาก ส่วนระดับพฤติกรรม น้อยที่สุด ได้แก่ ข้อมูลการศึกษาจากอินเทอร์เน็ต เช่น ตารางเรียน อยู่ในระดับมาก จะเห็นได้ว่าผู้ปกครองให้ความสำคัญกับการสอนการบ้านหรือกิจกรรมที่ครูมอบหมาย สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตนา กิจเกื้อกูล (2550) พบว่า ผู้ปกครองมีความต้องการในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัยด้านร่างกาย ด้านสังคม และด้านสติปัญญาอยู่ในระดับมาก และการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย พบว่า ผู้ปกครองส่งเสริมให้เด็กออกกำลังกายและเล่นมากที่สุด การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์-จิตใจ และสังคม พบว่า ผู้ปกครองได้ส่งเสริมให้เด็กมีวินัยในตนเองมากที่สุด และการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา พบว่า ผู้ปกครองสนใจในการอ่านและเขียนของลูกมากที่สุด และผลงานวิจัยของ ดิคเกอร์ (Dicker, 1993) ได้ศึกษา การให้การศึกษแก่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยที่ด้อยโอกาสและศึกษารูปแบบของการฝึกอบรมผู้ปกครองจากการวิจัย พบว่า ผู้ปกครองมีความต้องการการเรียนรู้ในเรื่องการเลี้ยงดูและพัฒนาการของเด็กปฐมวัยต่อไปนี้ 1) พัฒนาการด้านร่างกายและการดูแลสุขภาพของเด็กที่เจ็บป่วย 2) การอบรมเลี้ยงดูทางจิตใจ การจัดการกับความกลัวและความกังวลใจของเด็กและการส่งเสริมการรับรู้ของเด็กในทางบวก 3) การอบรมเลี้ยงดูทางสติปัญญา ความรู้เกี่ยวกับการสร้างความคิดรวบยอดพื้นฐานพัฒนาการทางการเคลื่อนไหวและการรับรู้พัฒนาการทางด้านภาษา การวางแผนตารางการดูโทรทัศน์และการส่งเสริมพฤติกรรมและการแสวงหาความรู้และ 4) การอบรมเลี้ยงดูทางด้านสังคม การใช้อำนาจและกฎระเบียบการเข้าสังคมการสร้างบรรยากาศภายในครอบครัวที่อบอุ่น บทบาทของเด็กและการใช้เวลาว่าง

ด้านการสื่อสาร ภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับการให้ความรู้สูงสุด ได้แก่ เข้าร่วมอบรมในเรื่องที่เกี่ยวกับการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กอยู่ในระดับมาก รองลงมา มีข้อมูลติดต่อกับทางโรงเรียน เช่น โทรศัพท์ E-mail Website ของโรงเรียน อยู่ในระดับมาก และเข้าร่วมประชุมผู้ปกครองทุกครั้งที่โรงเรียนเชิญ อยู่ในระดับมาก ส่วนระดับพฤติกรรม น้อยที่สุด ได้แก่ พบครูประจำชั้นแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมและพัฒนาการของเด็ก อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ มณฑล ชัยขวา (2552) ได้ศึกษา ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเชียงรุ่ง จังหวัดเชียงราย พบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจมากที่สุดคือผู้ปกครองได้ทราบข่าวสารข้อมูลศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นประจำมีการประชาสัมพันธ์งานกิจกรรมต่าง ๆ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างต่อเนื่อง

ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน ภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับการให้ความรู้สูงสุด ได้แก่ ดูแล ชี้นำ สอนการบ้านหรือกิจกรรมที่เด็กได้รับมอบหมายจากคุณครู อยู่ในระดับมาก รองลงมา สนทนาพูดคุยทางไลน์ อยู่ในระดับมากที่สุด และวางแผนการศึกษาเพื่อตั้งเป้าหมาย เช่น การเรียนพิเศษหลังเลิกเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนระดับพฤติกรรม น้อยที่สุด ได้แก่ จัดกิจกรรมให้เด็กได้สำรวจ สืบค้น กระตุ้นความคิดเพื่อส่งเสริมพัฒนาการของเด็กให้เหมาะสมกับวัย อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สรวดี เพ็งศรีโคตร (2554) พบว่า 1) รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัย มี 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1.1) หลักการและแนวคิด

ได้แก่ การส่งเสริมการเป็นหุ้นส่วนและการมีข้อตกลงร่วมกันในการทำงานระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง 1.2) วัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาเด็ก พัฒนาผู้ปกครองและพัฒนาโรงเรียน 1.3) ลักษณะการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง มี 2 แบบ ได้แก่ แบบเป็นทางการและแบบไม่เป็นทางการ 1.4) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ได้แก่ ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินการและร่วมประเมินผล 1.5) บทบาทการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองมี 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการอบรมเลี้ยงดูในโรงเรียน ผู้ปกครอง ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการอาสาสมัคร ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน ด้านการตัดสินใจ และด้านการร่วมมือกับชุมชน 2) ผลการใช้รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัย พบว่า รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัยมีความเหมาะสม อยู่ในระดับดีมาก

ด้านการให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียน ภาพรวม อยู่ในระดับมาก ซึ่งอาจเป็นเพราะเด็กในระดับปฐมวัย ผู้ปกครองยังมีการดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด จึงให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนเป็นอย่างดี แต่ก็ขึ้นอยู่กับสภาพและบริบทของแต่ละโรงเรียนด้วย บางชุมชนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่ไม่ดีก็อาจเป็นปัญหาต่อความร่วมมือกับทางโรงเรียน ดังผลงานวิจัยของ พัชรินทร์ จันทร์ส่องแสง (2551) พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการส่งเสริมการเรียนรู้ที่บ้าน และการติดต่อสื่อสาร อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านการเป็นอาสาสมัครและการตัดสินใจ อยู่ในระดับน้อย ปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่พบ มากที่สุด คือ ด้านการติดต่อสื่อสาร รองลงมา คือ การตัดสินใจ ด้านการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กที่บ้าน ศูนย์เลี้ยงเด็กส่วนใหญ่ไม่มีนโยบายที่ชัดเจนในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการเลี้ยงดูเด็ก โดยใช้การสื่อสารอย่างไม่เป็นทางการระหว่างผู้ดูแลเด็กกับผู้ปกครอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนิษฐา เปรมพงษ์ (2550) พบว่า การเข้าร่วมกิจกรรมพิเศษที่โรงเรียนจัดขึ้นนั้นผู้ปกครองเข้าร่วมการปฐมนิเทศ มากที่สุด รองลงมา เป็นการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาและกิจกรรมการเสริมสร้างสุขภาพนักเรียนน้อยที่สุดและการได้รับความรู้จากการอบรม พบว่า ผู้ปกครองได้รับความรู้เกี่ยวกับนโยบายการเรียนการสอนของโรงเรียนมากที่สุด รองลงมาเป็นการส่งเสริมพัฒนาการเด็กและการเลือกซื้อของเล่นสำหรับเด็กน้อยที่สุด

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาระดับการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในการเสริมสร้างพัฒนาการเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อนำมากำหนดแนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในการเสริมสร้างพัฒนาการเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จากผลการวิจัยสามารถเสนอแนะได้ ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผลการวิจัยมาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบาย หรือวางแผนแนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในการเสริมสร้างพัฒนาการเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
2. ครูผู้สอนสามารถนำผลการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแนวทางมาใช้ในการวางแผนและออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้ปกครองอย่างเหมาะสมต่อไป
3. การจัดให้มีหลากหลายของการให้แนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในการเสริมสร้างพัฒนาการเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
4. ควรส่งเสริมให้นักศึกษาใช้ประโยชน์จากการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาผลกระทบของแนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในการเสริมสร้างพัฒนาการเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
2. ควรมีการศึกษาแนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในการเสริมสร้างพัฒนาการเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อเปรียบเทียบกับหน่วยงานอื่น ๆ
3. ควรมีการวิจัยและติดตามแนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในการเสริมสร้างพัฒนาการเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
4. ควรมีการศึกษาแนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในการเสริมสร้างพัฒนาการเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยใช้วิธีการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ
5. ควรมีการศึกษาแนวทางการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในการเสริมสร้างพัฒนาการเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยปรับปรุงแก้ไขตัวแปรให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละคณะหรือแต่ละมหาวิทยาลัย

เอกสารอ้างอิง

- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2544). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองกับโรงเรียน. *วารสารการศึกษาปฐมวัย*. 5(4), 30–37.
- กนกวรรณ โรจนพร (2553). *การมีส่วนร่วมและแนวทางการพัฒนาของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย โรงเรียนชุมชนวัดหนองค้อ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชนิษฐา เปรมพงษ์. (2550). *การศึกษาด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของบุตรโรงเรียนเครือคณะภคินีพระหฤทัยของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพฯ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงาน. (2543). *เด็กปฐมวัยของสหรัฐอเมริกา; รายงานการพัฒนาและการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: บริษัท พริกหวาน กราฟฟิค จำกัด.
- นงนตร ธรรมบวร. (2540). *การประเมินผลพัฒนาการเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นันทิยา น้อยจันทร์. (2561). *การบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พัชรินทร์ จันทรส่องแสง. (2551). *การศึกษาด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในโครงการศูนย์เลี้ยงเด็ก เพื่อผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการและชุมชน*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มณฑล ชัยขวา. (2552). *ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเชียงรุ่ง จังหวัดเชียงราย*. สารนิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

- เยาวนุช ทานาม. (2545). การศึกษาความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
สำหรับเด็กปฐมวัยในโรงเรียนสอนภาษาจีน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- รัตนา กิจเกื้อกูล. (2550). การศึกษาความต้องการของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัยใน
โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นนทบุรีเขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สราวดี เพ็งศรีโคตร (2554). รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัย. ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญา
ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาและการพัฒนาสังคม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Decker, C.A. & Decker, J.R. (1992). *Planingand Administering Early Childhood Programs*. 5th ed. NewYork:
Mcmillan.
- Fisher, E.A. (1991). *Early Childhood Care and Education*. (EECE): A world survey, UNESCO.
- Tyree, C.L. (1986). *Development of Parenting Skills Taxonomy for Parent Education*. Dissertation Abstracts
International.